

# EMPERYALİSTLERDEN PARA ALAN SENDİKALAR

Baran Dergisi, 12 Ağustos 2010

Yıldırım Koç

Türkiye’de 13 milyon dolayında ücretli bulunmaktadır. Bunlardan yaklaşık 2 milyonu, işçi ve memur sendikalarına üyedir. Sendikalar, tüm eksikliklerine ve yanlışlarına rağmen, yine de toplumsal olaylarda önemli kuruluşlardır.

Geçmişte ABD emperyalistleri sendikaların politikalarını etkilemek amacıyla sendikalara çok miktarda para vermiş, 1962-1972 döneminde 600 dolayında sendikacıyı bir ila üç aylık sürelerle ABD’ye gezmeye götürmüştü.

Yaklaşık son 20 yıllık dönemde de bu defa Avrupa Birliği emperyalistleri sendikalarımıza el attı.

Kendi çocuğundan para esirgeyen bencil Avrupalı, Türkiye’de “demokrasi ve insan hakları” için avuç avuç para dağıtıyor. Avrupa Birliği’nin “proje” adı altında dağıttığı paralar, sendikaların AB emperyalizminin istediği doğrultuda hareket etmesinin en önemli nedenidir.

Sendikalar içinde Avrupa Birliği’nden “proje” adı altında para alan ilk örgüt, DİSK’tir. 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, yabancı devletlerden ve Türkiye’nin üyesi bulunmadığı uluslararası örgütlerden para almayı Bakanlar Kurulu’nun ön iznine bağlamıştır. DİSK bu yasağı da çiğneyerek, 1996-1997 yıllarında Avrupa Birliği’nden 150 bin Euro para aldı. Acemilikten olsa gerek, bu parayı kendi muhasebe kayıtlarına da geçirdi.

DİSK’in 2000 yılında toplanan 11. Genel Kurulu’na sunulan Çalışma Raporu’nda da “Yurt dışından gelen proje karşılığı” başlığı altında gelir kaydedilen bir para vardır. Bu paranın 150 bin Euro olduğu bilinmektedir. 15.9.1997 – 30.6.2000 döneminde DİSK’in aidat gelirleri 317,2 milyar lira iken, içinde proje gelirlerinin yer aldığı “diğer gelirler” 143 milyar liradır.

DİSK, **Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa İnisiyatifi** isimli bir yapılanma (European Initiative for Democracy and Human Rights) aracılığıyla da Avrupa Komisyonu’ndan 550.128 Euro hibe aldı. Proje numarası DDH/2001/0177’dir. 2004 yılı Ocak ayında başlayarak 31 ay süren projenin toplam maliyeti ise 704.078 Euro’dur.

DİSK ayrıca gerek ülke içindeki bazı kuruluşlarla, gerek de Avrupa Sendikalar Konfederasyonu aracılığıyla alınmış AB projelerinde yer aldı.

Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa İnisiyatifi kapsamında DİSK üyesi Dev Maden-Sen de Avrupa Komisyonu’ndan 83.189 Euro hibe aldı. 2006 yılı Mayıs ayında başlayan ve 18 ay süren projenin toplam maliyeti ise 123.606 Euro idi (Proje numarası DDH/2004/085-345). Dev Maden-Sen ayrıca Avrupa Birliği’nin Türkiye İş Kurumu aracılığıyla gerçekleştirdiği projeler yoluyla Avrupa’dan 141.950 Euro’luk bir hibe – bağış aldı (Proje numarası TR0205.01-02/140).

TÜRK-İŞ ilk başlarda Avrupa Birliği’nden para almadı. Ancak daha sonraki yıllarda “projecilik” çekici geldi ve TÜRK-İŞ de AB emperyalistlerinden doğrudan veya dolaylı yollardan para almaya başladı. TÜRK-İŞ, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu aracılığıyla alınan 3,5 milyon Euro’luk projede yer aldı. TÜRK-İŞ, mesleki eğitim alanında da Avrupa Birliği kaynaklarının kullanıldığı projelere katıldı. Ayrıca, TÜRK-İŞ’e bağlı Deri-İş (65.460 Euro) ve Tekgıda-İş (83.883 Euro) sendikaları ile Tekgıda-İş Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Şubesi (161.062 Euro) ve Demiryol-İş Sendikası Adapazarı Şubesi (107.887 Euro) de Avrupa Birliği’nden hibe – bağış aldılar.

HAK-İŞ ise AB emperyalistlerinden para alma konusunda bir tartışma bile yaşamadan, “projeciliğe” başladı. HAK-İŞ, 2 sosyal diyalog projesinden (proje numarası TR0403.05-03/028 ve 034) toplam 154.683 Euro aldı. HAK-İŞ ayrıca çeşitli belediyelerle de ortak olarak proje aldı ve Avrupa Sendikalar Konfederasyonu aracılığıyla pazarlanan 1 milyon Euro’luk ve 3,5 milyon Euro’luk projelere katıldı.

HAK-İŞ’e bağlı Hizmet-İş (298.519 Euro), Çelik-İş (70.874 Euro) ve Öziplik-İş (61.430 Euro) sendikaları da projeler aldılar. Hizmet-İş, bazı belediyelerle ortak proje işine girdi.

KESK 2001 yılında AB emperyalistlerinden Avrupa Sendikalar Konfederasyonu aracılığıyla alınan 1 milyon Euro’luk projeye dahil oldu. 2008 yılında ise 3,5 milyon Euro’luk

projeye ilk başta katıldı; daha sonra gündeme gelen iç tartışmalardan sonra bu projeden çekildi.

Türkiye Kamu-Sen Konfederasyonu, Avrupa Birliği'nden kaynak almadı. Ancak, bu konfederasyona bağlı Türk Eğitim-Sen 81.539 Euro'luk bir sosyal diyalog projesini üstlendi.

Memur-Sen ise Avrupa Birliği'nden 75.842 Euro'luk bir proje (Proje numarası TR0403.05-03/038) aldı.

Bu konfederasyonlara bağlı sendikaların bazıları da Avrupa Birliği'nden proje adı altında para aldılar.

Emperyalistlerin Türkiye sendikacılık hareketini etkileme kanallarından biri de tek tek devletlerin sendikalara doğrudan para yardımında bulunmasıdır. Örneğin, Hollanda devleti bazı sendikalara para verdi. DİSK'e bağlı Dev.Maden-Sen, birkaç yıl önce, **Organik Tarım: Gelişimi ve İlkeleri** isimli bir kitap yayımladı.

Kitabın içinde, "bu broşür MATRA-KAP programı çerçevesinde Hollanda Elçiliği tarafından desteklenen" bir çalışma kapsamında yayınlanmıştır" denilmektedir. Hollanda Büyükelçiliği'nin internet sayfası incelendiğinde, 2002 yılında bir sendikaya eğitim programı için 11.500 Euro'nun verildiği görülmektedir. Anlaşıldığı kadarıyla, Dev.Maden-Sen, Hollanda Devleti'nden 11.500 Euro almıştır.

Türkiye sendikacılık hareketini etkilemeye çalışan emperyalist odaklardan biri de George Soros tarafından kurulan Açık Toplum Enstitüsü'dür. 2009 yılına kadar Soros'un Türkiye'deki doğrudan uzantısı, Açık Toplum Enstitüsü'ydü. HAK-İŞ Genel Başkanı Salim Uslu, 2002-2004 döneminde bu kuruluşun danışma kurulu üyesiydi.

Bu örgüt, 2001-2004 döneminde ilişkin çalışmalarını **Kısacası, Mutlak ve Doğrular Dışında Farklı Olana Açık, Çoğulcu, Demokratik, Özgür Toplum** adı altında bir kitapta yayımladı. Bu raporda Soros'un Türkiye'deki faaliyetlerinin çeşitliliği görülmektedir.

Alman devletinin az gelişmiş ülkelere sızmada kullandığı araçların en ilginçlerinden biri, 1990 yılında kurulan Rosa Lüksemburg Vakfı'dır. Türkiye'deki bazı sendikalarla ve kurumlarla son yıllarda ilişkilerini yoğunlaştıran bu kuruluş tümüyle emperyalist Alman devleti tarafından finanse edilmektedir. Örneğin, bu kuruluşun 2007 yılındaki 17 milyon 323 bin Euro'luk toplam gelirinin 17 milyon 258 bin Euro'luk bölümünü Federal Alman devleti karşılamıştır. Alman devleti, bazı ülkelerdeki solcuları tuzağa düşürmek için, kendisine karşı silahlı ayaklanma başlatan bir komünistin bile adını ve itibarını kullanmaktan çekinmemektedir.

Emperyalist ülkelerin sendikal merkezleri, kendi işçilerinin kısa vadeli çıkarları doğrultusunda hareket ederek, emperyalist sömürüyü desteklemekte ve emperyalistlerle işbirliği yapmaktadır. Bu işbirliğinin araçlarından biri, kendi devletlerinden aldıkları parayı, az gelişmiş ülkelerin sendikalarıyla gerçekleştirilen ortak etkinliklerde harcamaktır. Böylece, emperyalist bir devletin parası ve dayattığı politikalar, bir işçi örgütü aracılığıyla, iletilmektedir. Emperyalist ülkelerin sendikaları, bu alanda da emperyalist sömürünün devamı için aracılık yapmakta, emperyalizmi kamufle etmede veya gizlemede yardımcı olmaktadır.

Emperyalist ülkelerin sendikalarının "uluslararası dayanışma" adı altında kullandıkları paranın büyük bölümü, kendi devletlerinin veya Avrupa Birliği'nin parasıdır. Örneğin, Avusturya'daki sendikal merkez olan ÖGB'nin ve Danimarka'daki sendikal merkez olan LO/FTF'nin harcadığı paranın tümü, devlet parasıdır. Almanya'da DGB'nin yakın ortağı Friedrich Ebert Enstitüsü de tüm finansmanını Alman devletinden almaktadır. İngiltere'deki TUC'nin harcamalarının yüzde 88'i, İtalya'daki CGIL'in harcamalarının yüzde 60'ı devlet tarafından karşılanmaktadır. Sendikal merkezlerin az gelişmiş ülkelerde yardımda kullandıkları kaynakların İsveç'te yüzde 80'i, ABD'de yüzde 94'ü devlet kaynaklıdır. Diğer bir deyişle, bu sendikal merkezlerin uluslararası ilişkilerinde enternasyonalizm veya uluslararası dayanışma ruhu söz konusu değildir. Söz konusu olan, bu ülkelerin sendikal merkezlerinin kendi emperyalist devletlerinin amaçlarına hizmet etmesidir.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC), Türkiye'den TÜRK-İŞ, DİSK, HAK-İŞ ve KESK'in üyesi bulunduğu bir uluslararası örgütlenmedir. Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun faaliyetlerinde harcadığı paranın yaklaşık yüzde 85'i Avrupa Birliği'nden temin edilmektedir. Diğer bir deyişle, ETUC, faaliyetlerini büyük ölçüde devletin finanse ettiği besleme bir örgüttür. Bu besleme örgüt, Avrupa Birliği emperyalizminin hizmetindedir.

Bu hizmetin bir biçimi de, Avrupa Birliği parasının Türkiye gibi ülkelere aktarılmasında aracılık etmektir. 2001 yılında DİSK, HAK-İŞ ve KESK'in kullandığı 1 milyon Euro ile 2008 yılından itibaren TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ'in kullandığı 3,5 milyon Euro, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu aracılığıyla iletilmiştir.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 2001 yılı gelirleri 6,1 milyon Euro idi. Bu miktarın 5,3 milyon Euro'luk bölümü üyelik ödentileri, 731 bin Euro'luk bölümü de yapılan harcamalardan geri ödenenlerdi. 2001 yılında 5,3 milyon Euro'luk ödenti geliri olan Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, aynı yıl çeşitli faaliyetlerde kullanmak üzere Avrupa Komisyonu'ndan 4,9 milyon Euro'luk bağış aldı.

ETUC 2008 yılında Avrupa Birliği'nden alınan 3,5 milyon Euro'luk bir projeye de aracılık etti. "Sivil Toplum Diyalođu – Ortak Çalışma Kültürü Aracılığıyla Avrupa Birliği ve Türkiye'den İşçilerin Biraraya Getirilmesi Projesi"nin (Proje Numarası TR 06 04 04) açılış toplantısı 21 Ekim 2008 günü Ankara'da yapıldı. 24 ay süreli bu projeye TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ katıldı. KESK bu projenin hazırlık çalışmalarına katıldı; ancak daha sonra yaşanan bazı iç tartışmaların ardından, projeden çekildi. KESK, ETUC Genel Sekreteri John Monks'a yazdığı mektupta, projenin uygulanmasına uygun ve verimli bir katkıda bulunamayacaklarını ve projenin verimliliğine ve etkenliğine olumsuz bir etki yapmaktan kaçındıkları için, projeden çekildiğini açıkladı.

Emperyalist güçlerin ve özellikle Avrupa Birliği emperyalizminin Türkiye sendikacılık hareketinin en önemli örgütlerine aktardıkları paralar önemli miktarları bulmaktadır. Bu paraların yanı sıra, yurtdışı gezileri ve bazı başka alanlarda sağlanan olanaklar da, bazı sendikacıların ve sendikaların çeşitli konulardaki tavrının belirlenmesinde etkili olmaktadır.

Sendikalarımız emperyalist odaklardan para almaya son vermelidir. Ülkemize ve temsil ettikleri kitleye hizmet edebilmeleri ancak emperyalizme karşı tavır almakla mümkündür.